

УДК: 327.71
ББК 64.4(0),633
С-89

Судак І.І., м. Київ

ОБОРОННА ПОЛІТИКА КАНАДИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

У статті розглянуто політику Канади у сфері безпеки та оборони. Зростаючі інформаційні загрози та глобальний тероризм виходять за межі національних кордонів. Ці тенденції підривають традиційну безпеку, яка колись визначалася кордонами Канади. Захист Канади та її інтересів нині не лише вимагає міцної внутрішньої оборони, але і її активної участі в з'ясуванні питань світової безпеки.

Визнаючи цю динаміку, оборонна політика Канади представляє нове стратегічне бачення оборони: сила, безпека, зацікавленість. У дослідженні проаналізовано «Нову оборонну політику» Канади 2017 року, що ґрунтується на ретельній оцінці глобального середовища безпеки, про що свідчить зміна балансу сил, зміна характеру конфліктів і швидка еволюція технологій. Канада докладає істотних зусиль у напрямку модернізації власних збройних сил, на які будуть покладені нові завдання оборонної політики.

Увага зосереджується на основних двосторонніх оборонних домовленостях та угодах Канади та США, які мають привілейовані відносини в НАТО як два неєвропейські члени Альянсу. Визначено подальші перспективи утвердження Канади як ключового міжнародного актора, зацікавленого в мирному розв'язанні конфліктів.

Ключові слова: Канада, США, НАТО, NORAD, оборонна політика Канади, оборонна стратегія, світова безпека, стратегічне партнерство.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними

завданнями. «Нова оборонна політика» Канади 2017 року, що була опублікована на основі «Огляду оборонної політики 2016» (Defence Policy Review), виданого Міністерством оборони Канади влітку 2016 р., ґрунтувалася на ретельній оцінці глобального середовища безпеки, про що свідчить зміна балансу сил, зміна характеру конфліктів та швидка еволюція технологій [18]. Зростаючі інформаційні загрози та глобальний тероризм виходять за межі національних кордонів. Ці тенденції підривають традиційну безпеку, яка колись визначалася кордонами Канади.

Отже, захист Канади та її інтересів нині не лише вимагає міцної внутрішньої оборони, але і її активної участі в з'ясуванні питань світової безпеки. Зміна стратегічного балансу, прискорення скорочення витрат на оборону з боку США викликає переосмислення канадських інтересів та способів захистити їх.

Визнаючи цю динаміку, оборонна політика Канади представляє нове стратегічне бачення оборони: сила, безпека, зацікавленість. Це бачення, у якому Канада: «сильна вдома», суверенітет добре захищений канадськими збройними силами, також готовий допомагати в часи стихійних лих, інших надзвичайних ситуацій, пошуку та порятунку; безпека в Північній Америці, що активно відновлює оборонне партнерство в NORAD (North American Aerospace Defense Command; Командування повітряно-космічної оборони Північної Америки – об'єднана система аерокосмічної оборони США і Канади), та США [18].

Сполучені Штати є найважливішим союзником та оборонним партнером Канади. Оборона та питання безпеки між країнами є давніми, добре вкоріненими та дуже успішними. Близькість оборонного партнерства Канади та США забезпечує обом країнам більшу безпеку, ніж це можна досягти поодиночі.

Канада та США також мають привілейовані відносини в НАТО як два неєвропейські члени Альянсу. Канада та США мають взаємну прихильність Альянсу НАТО як наріжний

камінь трансатлантичних відносин у сфері безпеки й оборони. Обидві країни докладають зусиль для забезпечення того, щоб НАТО залишалась активною і залучалась до сучасних, гнучких і жвавих можливостей, необхідних для захисту населення і територій своїх членів і розв'язання проблем XXI століття. Канада та США поділяють спільні погляди на низку питань НАТО і найбільш прихильні до ідеї трансформації НАТО для відповідності цілей Альянсу у сфері оборони, посилюючи роль Альянсу як політико-військового центру для військових операцій і належного фінансування спільних ресурсів НАТО [21].

Аналіз останніх досліджень і публікацій на цю тему засвідчує зацікавленість аналітиків і дослідників у питаннях, пов'язаних із основними напрямками у канадських пріоритетах оборони, оскільки у стратегічних інтересах Канади залишатися надійним партнером у захисті Північної Америки та постійно виконувати свої зобов'язання перед Організацією Північноатлантичного договору (НАТО). Зокрема, ці та низку інших питань досліджували Армстронг П., Бревстер М., Фергюсон Я., Хансен К., Кліфорд К., МакДональд А., Макнамара Д., Моенс А., Шапіро А., Тейлор Б., Райт Т. [1, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 21].

Формулювання мети статті. Основна мета статті полягає в дослідженні політики Канади у сфері безпеки та оборони; проаналізовано «Нову оборонну політику» Канади 2017 року; зосереджується увага на основних двосторонніх оборонних домовленостях та угодах Канади та США, які мають привілейовані відносини в НАТО як два неєвропейські члени Альянсу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Міжнародна ситуація перебуває під величезним тиском, і в нинішній сфері безпеки виникають різноманітні загрози, які виходять за національні кордони. У контексті складного і непередбачуваного середовища безпеки канадська оборонна політика надає сміливе нове бачення та підхід до

захисту Канади та сприянню миру у світі, пропонує чіткий напрям у канадських пріоритетах оборони протягом 20-річного терміну, основою якого є сила, безпека та зацікавленість. Це збільшує розмір канадських збройних сил, підтверджує бездоганну прихильність Канади до своїх давніх альянсів та партнерств і надає нові життєво необхідні інвестиції, щоб канадські військові мали сучасне оснащення, необхідні їм для досягнення успіху, і для безпечного повернення додому після операцій. Ця політика показує піклування про членів збройних сил Канади та їх сім'ї, починаючи відтоді, коли військові вступають до Канадських збройних сил, триває впродовж їх кар'єри і поширюються до закінчення військової кар'єри [4].

Підтвердженням цього є податкова допомога для розгорнутих міжнародних операцій, під час яких усі війська будуть звільнені від сплати федерального податку на прибуток з їхньої зарплати до рівня полковника-лейтенанта. Це на додаток до надбавок, призначених для компенсації труднощів і ризику. Канадські збройні сили передбачають збільшити частку жінок у військовій сфері до 1% за рік, щоб перейти від нинішніх 15% до 25% до 2026 року [18].

Оборонна політика Канади включає довгострокові інвестиції, спрямовані на поліпшення можливостей і потужностей Канадських збройних сил. Для задоволення оборонних потреб Канади як на власній території, так і за кордоном, уряд збільшить річні витрати на оборону протягом наступних 10 років від 17,1 в 2016–2017 роках до 246 млрд. доларів у 2026–2027 роках за методом нарахування. Це означає збільшення щорічних витрат на оборону на касовій основі від 18,9 в 2016–2017 роках до 32,7 млрд. доларів у 2026–2027 роках [18].

Цей рівень фінансування є доступним і досяжним, підтвердженим фактичним аналізом потреб Канади в галузі оборони та ресурсів, необхідних для їх ефективного здійснення впродовж 20-річного періоду.

Довгострокові інвестиції щодо фінансування, які є основою цієї політики, забезпечать Канадські збройні сили такими розмірами військових сил та обладнанням, які необхідні для досягнення досконалості в повному спектрі військових операцій, від надання гуманітарної допомоги та допомоги під час стихійних лих до миротворчих операцій і ведення бойових дій.

Фінансування буде надане Королівським канадським військово-морським флотом (ККВМФ), щоб придбати повний комплект 15 канадських сухопутних бойових кораблів, необхідних для заміни діючих фрегатів. Канадська армія буде рекапіталізувати більшу частину своїх боєздатних засобів наземного виробництва та застарілих автопарків, а також модернізувати свої системи управління та командування. Крім того, розширить можливості легких сил, що дозволить їм бути гнучкішими та ефективнішими у таких складних оперативних подіях, як операції з підтримання миру. Регулярна сила збільшиться на 3500 (до 71 500) військовослужбовців. Це зростання дозволить започаткувати необхідні інвестиції в таких важливих галузях, як космічна й кібернетична, розвідка й націлювання, а головне – підтримка здоров'я та добробуту військового персоналу. Ці інвестиції забезпечать необхідну гнучкість, що дозволить Канадським збройним силам працювати в межах усього спектру операцій і використовувати нові технології, щоб підтримувати сумісність Канадських збройних сил з союзниками та операційну перевагу перед потенційними противниками [8].

Уряд Канади буде підтримувати та використовувати Канадські збройні сили для захисту інтересів Канади, сприяння безпечнішому та мирному світу, враховуючи виклики та можливості, які існують.

Беручи до уваги загальні вимоги з оборони та безпеки, у стратегічних інтересах Канади залишатися надійним партнером у захисті Північної Америки та постійно виконувати свої зобов'язання перед Організацією Північноатлантичного договору (НАТО). Як союзники-

однодумці та близькі оперативні партнери Канада та США регулярно зустрічаються на рівні міністрів, на двосторонніх і багатосторонніх форумах, таких, як Альянс НАТО, а також на рівнях начальників штабу оборони та вищих посадовців оборонних відомств. Країни підтримують широкомасштабні, динамічні та взаємовигідні оборонні відносини, від спільних тренувань до обміну персоналом, дискусій щодо стратегічної політики та оперативної співпраці [14].

Як зазначено в «Першій стратегії оборони Канади» (Canada First Defence Strategy, CFDS), яка була оприлюднена 19 червня 2008 року за часів прем'єр-міністра Стівена Харпера, Канадські збройні сили як сильний і надійний партнер з оборони готові вести континентальні операції, серед них Північноамериканське командування з аерокосмічної оборони (NORAD); проводити навчання та бойову підготовку; залишатися функціонально сумісними з американськими військовими і реагувати на кризові ситуації як на батьківщині, так і за кордоном, завдяки наданню допомоги місцевим громадським органам при потребі [14].

Основними двосторонніми оборонними форумами, домовленостями та угодами із США є:

Постійна спільна рада з питань оборони (PJBD) – створена 1940 року для обговорення та консультування з питань оборонної політики, пов'язаних з континентальною обороною та безпекою. Починаючи з 2001 року, членство в Раді було розширено, включивши представників Суспільної безпеки Канади та Міністерства національної безпеки США. Канадські та американські співголови повідомляють про дворічні обговорення безпосередньо прем'єр-міністра Канади та президента Сполучених Штатів [12].

Комітет з військового співробітництва – заснований 1946 року, збирається двічі на рік, адже є першочерговим стратегічним зв'язком між спільними військовими штатами Канади та США.

Північноамериканське командування з аерокосмічної оборони (NORAD) – це двостороннє військове командування,

створене 1958 року з повноваженнями контролювати і захищати повітряний простір Північної Америки, яке залишається наріжним каменем оборонних відносин Канади та США. Це унікальний приклад глибокої співпраці Канади та США у справі спільної оборони континенту. Традиційно заступник командувача NORAD був старшим офіцером Канадських збройних сил [15].

З моменту заснування NORAD Канада допомагала підтримувати Північну систему раннього попередження, систему з 11 радарів великої дальності та 36 радарів малої дальності, розташований на всьому арктичному узбережжі Північної Америки. У поєднанні з радарними системами NORAD, система створює радарно-охоронну зону довжиною 4800 км і шириною 320 км. Вона простягається від Аляски через Канаду до Гренландії і дозволяє NORAD виявляти будь-яку повітряно-десантну загрозу, що наближається [16].

Об'єднаний план оборони (CDP) – координує військові сили обох країн в одному послідовному двосторонньому плані оборонного захисту. Програма потрійного командування для посилення оборонного співробітництва між Канадою та США, якщо уряди потребуватимуть допомоги один одного, підписана у вересні 2009 року. Вона окреслює порядок координації та співпраці NORAD, *Північного командування США (USNORTHCOM)* та *Канадського командування спільних операцій (CJOC)*. Цей план значною мірою оновлює та формалізує існуючі механізми, беручи до уваги нову архітектуру безпеки, уведена в дію 11 вересня 2001 року [4].

Ще наприкінці 2007 року начальник штабу оборони та його американський колега – голова Об'єданого комітету начальників штабу ініціювали дослідження з метою вивчення майбутніх ролей, місій і відносин для CJOC, NORAD та USNORTHCOM, колективно відповідальних за захист Північної Америки. Тристороннє дослідження складається з трьох основних документів:

«*Тристоронній договір*», підписаний командувачами у вересні 2009 року, описує, як три команди – CJOC, NORAD і

USNORTHCOM – будуть працювати та взаємодіяти, окреслює фундаментальні відносини та наголошує на керівних обов'язках щодо взаємної підтримки і співпраці. Цей договір виявив шістнадцять спеціальних пунктів дій, більшість з яких завершилися. Вони спрямовані на поліпшення співпраці, ефективності й оперативної сумісності трьох команд [13].

«Тристороннє бачення», підписане у березні 2010 року, дало стратегічну точку зору про те, як три організації повинні співпрацювати та взаємодіяти для досягнення поставлених завдань, і визначило п'ять стратегічних цілей. Ці цілі полягали в посиленні колективної здатності виявляти, стримувати, захищати та знищувати загрози цим країнам; посиленні єдності зусиль із відповідними партнерами щодо завдань; розвитку культури постійної співпраці та взаємодії в плануванні, виконанні, навчанні, управлінні інформацією та нововведеннями; посиленні розвідки, а також обміну та об'єднання інформації для забезпечення виконання місії; у зміцненні колективної спроможності забезпечувати належну, своєчасну й ефективну підтримку громадської влади за потреби [13].

Третім ключовим документом є «Тристороння стратегія», яку підписали в грудні 2010 року. Стратегія визначає низку спільних завдань, спрямованих на зміцнення робочих відносин з партнерами з питань оборони та безпеки, включаючи такі аспекти, як поліпшення спроможності надавати таємну інформацію; завершення огляду плану цивільної допомоги; обмін практиками; поліпшення загальної ситуаційної обізнаності в п'яти зонах, у яких діє військовий (земля, море, повітря, космос, кіберпростір) [13].

У лютому 2008 року обидві країни підписали *Канадсько-американський план цивільної допомоги (САР)*, двосторонній документ, який полегшує пересування військових членів з однієї країни для підтримки збройних сил іншої країни в разі надзвичайної ситуації, якщо державні органи узгодили відповідний дозвіл. Військові сили однієї держави можуть бути надані на прохання іншої держави, що

дозволяє швидке розгортання військового штату й техніки для реагування на такі руйнівні події, як повені, лісові пожежі, урагани, землетруси та наслідки терористичного нападу, для того, щоб урятувати життя, запобігти людським стражданням і пом'якшити завдану шкоду майну [8].

Канадсько-американський план цивільної допомоги визнає громадську безпеку Канади та Міністерство внутрішньої безпеки США як відповідні провідні федеральні відомства для готовності до надзвичайних ситуацій у кожній країні. Оновлений у січні 2012 року, план був успішно використаний уперше у вересні 2008 року під час урагану Густава, коли Канада надала літак СС-177 «Globemaster III», щоб допомогти евакуювати пацієнтів з півдня США, а також два літаки СС-130 «Hercules» для гуманітарної допомоги [12].

Унікальні військові відносини Канади та США можна визначити як партнерство в захисті Північної Америки та глобальної безпеки. У будь-який час, понад 700 членів Канадських збройних сил служать США. Приблизно половина з них беруть участь у місії NORAD, а решта – як офіцерів зв'язку та обміну, або як студенти, що здійснюють військову чи цивільну освіту після аспірантури. Крім того, понад 100 штатних військовослужбовців збройних сил США беруть участь в обмінних позиціях із Канадських збройних сил у Канаді [13].

У канадському посольстві у Вашингтоні, Канадські збройні сили підтримує Канадський штаб співробітництва з питань оборони, польовий підрозділ заступника начальника штабу оборони. Старший канадський аташе з питань оборони, генерал-майор (або контр-адмірал), начальник канадської делегації в Міжамериканській оборонній раді, а також аташе з захисту повітряного, морського і сухопутного середовищ Канадських збройних сил надають військову пораду та належну підтримку і допомогу послу Канади. Підтримуючи унікальне оборонне партнерство Канади та США, аташе з питань оборони підтримує зв'язок безпосередньо із Пентагоном та іншими американськими колегами, з'єднуючи

Департамент національної оборони Канади з міністерством оборони США [14].

Для досягнення успіху в непередбачуваному та складному захисті навколишнього середовища, канадська оборона буде: активно долати загрози стабільності в країні; робити ставку на гнучких, добре освічених, різнобічних, готових до бойових дій військових; розвивати операційне середовище для кращого прогнозування та реагування на кризи; діяти відповідально, як рівноважний партнер NORAD, NATO та Five-Eyes (розвідувальний альянс, до якого входять: Австралія, Канада, Нова Зеландія, США, Велика Британія); працювати зі Сполученими Штатами для забезпечення модернізування NORAD, щоб задовольнити існуючі та майбутні виклики; збалансовувати традиційні відносини з необхідністю залучення нових сил; розширювати можливості, щоб іти в ногу із союзниками та мати перевагу над потенційними противниками; долати загрозу, яка виникла внаслідок тероризму та дій насильницьких екстремістських організацій, серед іншого некерованих територіях; підвищувати її здатність реагувати на все серйозніші стихійні лиха як на власній території, так і за кордоном; підвищувати присутність в Арктиці протягом тривалого періоду та співпрацювати з партнерами з Африки [14].

Щоб реалізувати нове бачення оборонної політики, Канада також використовуватиме новий підхід до оборони, який буде оцінювати здатність передбачати нові виклики, адаптуватися до мінливих обставин і діяти із зразковими потужностями і професіоналізмом, одночасно підтримуючи мир та безпеку в усьому світі.

Запобігання нових небезпек і викликів є основою безпеки Канади. Команда оборони поліпшить свою здатність своєчасно надавати інформацію людям, які ухвалюють рішення, дозволяючи уряду виявляти та розуміти нові події та кризи, відповідати належно та мінімізувати руйнівні наслідки тривалих конфліктів [18].

Глобальний супутниковий зв'язок, зокрема в Арктиці.

Канадські збройні сили отримують літаки наступного покоління спостереження, дистанційно пілотовані системи («безпілотники») та космічні засоби спостереження, щоб значно розширити можливості Спільної розвідки, нагляду та розвідувальної здатність. Ці нові платформи будуть інтегровані із існуючими активами в мережеві, спільні системи, які впровадять потоки інформації в режимі реального часу, що є дуже важливим для операційного успіху [11].

Адаптація до швидких темпів зміни сучасного середовища безпеки життя є основою для успішного функціонування. Новий підхід Канади до оборони використовує нові технології та методи, а також змінює методи керування та дислокації.

Підвищення рівня спеціальних знань і спроможності військової розвідки. Ці цільові інвестиції в обладнання будуть супроводжуватися значними інвестиціями в розвиток експертів з питань військової розвідки, які збирають, аналізують і поширюють інформацію. 102,5 млн дол. США – інвестиції в розвиток зовнішніх експертів [18].

Щоб краще зрозуміти корінні та динамічні причини конфліктів, включаючи соціальні та економічні чинники, і складні геополітичні події, команда оборони також почне задіювати партнерські відносини із зовнішніми експертами, щоб скористатися великим досвідом канадців. Це включатиме нову підтримку та фінансування стипендіальних програм для студентів та аспірантів, зацікавлених у захисті та безпеці, а також залучення студентів до заходів, що сприяють діалогу в оборонній спільноті.

Розширені можливості в космосі та кібер-просторі. Канада буде поліпшувати свою космічну галузь і вживатиме заходів, щоб захистити ці важливі активи від суперечливих загроз, одночасно сприяючи мирному використанню космічного простору; мати стійкішу позицію в кіберсфері, посилюючи оборону та проводячи активні кібероперації проти потенційних противників у контексті урядових військових

місій. Кібернетичні операції будуть проведені відповідно до всіх чинних внутрішніх законодавств та міжнародного права [19].

Флот дистанційно пілотованих систем. Канадські збройні сили також інвестують у широкий спектр нових можливостей для Королівського військово-морського флоту Канади (Royal Canadian Navy, RCN), Сухопутних військ Канади (Canadian Army, CA) та Королівських повітряних сил Канади (Royal Canadian Air Force, RCAF). Це включатиме дистанційно пілотовані повітряні системи. Основні можливості RCN, CA та RCAF будуть використовуватися на повністю сучасному, надійному рівні, з планом поновлення закупівель з підтримкою стабільного, послідовного та прозорого фінансування. Це забезпечить безпеку Канади, а канадські моряки, солдати, пілоти будуть належно забезпечені і підтримані – як під час їх служби, так і після переходу на поствійськове життя [19].

Для просування тривалої культури інновацій планується запустити нову програму «Інновації для підвищення ефективності та безпеки» для створення кластерів оборонних інноваторів, які проводять найсучасніші дослідження та розробки в галузях, критично важливих для майбутніх потреб у сфері оборони. Команда оборони сприятиме конкурентному середовищу та викличе новаторів для розробки рішень щодо нових проблем, що дозволить новаторам приймати виклики та знаходити розв'язки проблем з їх власних ініціатив та усуне штучні обмеження, які заважатимуть творчій діяльності. Нові ідеї будуть підтримуватися за рахунок інвестицій у дослідження та гнучкі закупівлі. Це дозволить уряду працювати в партнерстві із галуззю для розробки та випробувань нових продуктів, щоб відповідати зростаючим потребам, водночас фірми завжди готові та відкриті для нових можливостей експорту на світовому ринку [19].

Ця політика дозволяє Резервній силі досягти повноцінної роботи за допомогою служби неповного робочого

дня. Розмір резервної сили збільшиться на 1,5 тис. – до 30 000. Резервна сила отримає нові оперативні функції і буде надалі інтегруватись у загальну силу. Канадські збройні сили також створять гнучкішу модель, яка підтримує перехід між повної та неповної зайнятості, що відповідає потребам рядових членів та установи. 313 мільйонів доларів протягом п'яти років на програму «Інновації для підвищення ефективності та безпеки» планують витратити США [9].

Уряд вносить фундаментальні зміни в галузь оборони, щоб поліпшити систему управління та зменшити викиди парникових газів. До 2020 року Канада інвестує 225 мільйонів доларів у декілька інфраструктурних проектів, спрямованих на зменшення викидів вуглецю, включаючи знищення застарілих будівель з обмеженою операційною вартістю. Департамент національної оборони також переорієнтує частину невійськового флоту на гібридний та електроенергетичний сектор до 2020 року [10].

Команда оборони представить реформи, спрямовані на вдосконалення процесу закупівель. Ці реформи скоротять час схвалення відомства на 50 відсотків, збільшать кількість замовників, що дозволить керувати внутрішньо близько 80% контрактами на постачання, вирівнювати інновації в канадській оборонній промисловості до потреб у сфері оборонних закупівель, підвищити прозорість у галузі та канадської спільноти, а також посилити закупівельну робочу силу [10].

У будь-який момент уряд Канади може закликати Канадські збройні сили брати участь у місіях із захисту Канади та канадців з підтримання міжнародного миру і стабільності. Ця політика гарантує, що Канадські збройні сили будуть готові виявляти, стримувати та захищати Канаду від загроз або нападів; виявляти, стримувати та захищати від загроз або нападів Північну Америку в партнерстві зі Сполученими Штатами, зокрема через НОРАД; керувати / або надавати свої війська, спрямовані на підтримку НАТО та коаліції, спрямовані на стримування та боротьбу проти

противників, включаючи терористів, для підтримки глобальної стабільності; керувати / або надавати свої війська для міжнародних миротворчих операцій і стабілізаційних місій з Організацією Об'єднаних Націй, НАТО та іншими багатосторонніми партнерами; займатися створенням потенціалу для підтримки безпеки інших країн і їхньої здатності сприяти безпеці за кордоном; надання допомоги цивільній владі та правоохоронним органам, включаючи боротьбу з тероризмом, для підтримки національної безпеки та безпеки канадців за кордоном; надавати допомогу цивільній владі та неурядовим партнерам у реагуванні на внутрішні та міжнародні катастрофи або виклики; проводити пошукові та рятувальні операції [17].

Ця політика гарантує, що Канадські збройні сили будуть готові одночасно: захищати Канаду, зокрема одночасно реагувати на численні надзвичайні ситуації в країні для підтримки цивільної влади; виконувати свої зобов'язання з НОРАД, з новими можливостями в деяких галузях; взяти зобов'язання перед країнами-членами НАТО відповідно до статті 5 Північноатлантичного договору; сприяти міжнародному миру та стабільності.

Після анексії Криму та загалом агресивнішої позиції Росії у Східній Європі напруженість між Заходом і Росією створила загрозу повернення до конфронтації на кшталт «холодної війни».

Знаючи про слабкі сторони на східній частині Росії, Альянс вирішив посилити свою оборону. Проте, прагнучи дотриматися своїх зобов'язань 1997 року не розмішувати на постійній основі значні бойові сили в Східній Європі, НАТО відмовилася від прохань східних країн надати їм значні військові бази, щоб не «спровокувати» Кремль. Отже, посилену присутність у Східній Європі можна назвати «стійкою», а не «постійною».

Цей процес розпочався на саміті в Уельсі 2014 року, коли НАТО погодила План дій із забезпечення боєготовності (RAP). Так звані «заходи переконання» для заспокоєння

союзників Центральної та Східної Європи складаються з низки земельних, морських і повітряних заходів у Східній частині Східного флангу та навколо неї (включаючи Балтійське, Чорне та Середземне моря). Ці заходи підкріплюються військовими навчаннями, спрямованими на колективну оборону та врегулювання кризових ситуацій.

У червні 2015 року міністри оборони країн-членів НАТО вирішили збільшити кількісний склад Сил реагування НАТО (СРН) від 13 000 до 40 000 військовослужбовців. У складі СРН було також створено Об'єднану оперативну групу підвищеної готовності (ООГПГ) як «основну силу» у разі російської агресії проти союзників. У його основі лежить багатонаціональна команда (близько 5000 військовослужбовців), яка готова швидко діяти ще до початку кризової ситуації та надіслати потужний сигнал мобілізації сил усіх 29 союзників з НАТО [19]. Цей крок схожий з поверненням до позиції стримування на підставі статті 5.

У вересні 2015 року в Болгарії, Естонії, Латвії, Литві, Польщі, Румунії, Угорщині та Словаччині було відкрито вісім нових невеликих штабів – Центрів інтеграції сил НАТО (ЦІСН). ЦІСН мають принципове значення. Об'єднавши національні сили цих країн з силами інших членів НАТО, підрозділи значно полегшили їх поступове розгортання в східній частині Альянсу, приносячи користь від колективного планування оборони та прискорюючи спільну підготовку та навчання. Крім того, у грудні 2015 року в Бухаресті (Румунія) було відкрито багатонаціональний відділ південно-східних штаб-квартир (HQ MND-SE). Маючи 280 співробітників, штаб-квартира MND-SE здійснює командування та контроль за Центром інтеграції сил НАТО та силами, розгорнутими в південно-східному регіоні. Крім того, міністри оборони країн Альянсу підтвердили свої зобов'язання щодо програми Розширеної передової присутності (РПП) в лютому 2016 року. Це було підтвердженням зусиль групи для запевнення своїх східних союзників і партнерів 2014–2015 рр. [17]

Пізніше, 2016 року, НАТО оголосило про намір розгорнути чотири ротаційні батальйони (близько 1000 військовослужбовців на батальйон) в Естонії, Латвії, Литві та Польщі, очолювані Сполученим Королівством, Канадою, Німеччиною та США, відповідно. Мета, як заявив Генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг перед зустріччю в липні 2016 року з міністрами оборони країн Альянсу, полягала в наданні чіткого сигналу, що НАТО готове захищати будь-якого союзника, і продемонструвати міць трансатлантичних зв'язків, а також зобов'язання і єдність Альянсу. Розгортання було офіційно схвалене на саміті НАТО у Варшаві в липні 2016 року [12].

Ще у вересні 2014 року на саміті в Уельсі Альянс вирішив зробити раніше рекомендаційні витрати в розмірі 2% від ВВП обов'язковими.

У відповідь на відновлення російської агресії, європейські союзники та Канада, будучи рішуче налаштованими Сполученими Штатами, вирішили збільшити свої витрати на оборону, прагнучи не допустити затяжну кризу, яка була після закінчення «холодної війни».

Проте, згідно з Річним звітом Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга від березня 2017 року, лише п'ять членів (США – 3,61%, Греція – 2,36%, Естонія – 2,18%, Великобританія – 2,17%, Польща – 2,1%) досягли позначки у 2% 2016 року. Канада, яка є основоположним членом НАТО, наразі посідає шосте місце (після США, Франції, Великобританії, Німеччини та Італії) щодо внеску до бюджету НАТО [14].

Згідно зі звітом Столтенберга, витрати на оборону Канади зросли 2016 року, при цьому процент витрат на оборону ВВП зріс від 0,98 до 1,02%. Проте це залишається найменшою часткою ВВП, яку Канада витратила на оборону від 2012 року (лише Бельгія, Чеська Республіка, Ісландія, Люксембург та Іспанія витратили менше) [14].

Однак, нещодавні заяви канадського уряду свідчать, що Оттава планує досягти рівня 1,4% від ВВП до 2024–2025

років. У червні 2017 року міністр оборони Канади Харджіт Саджян заявляв, що наступного десятиліття Оттава має намір збільшити свій оборонний бюджет на 70% (24,2 млрд. канадських доларів). Ці гроші будуть в основному інвестуватись у нові військові закупівлі та технології, які дозволять канадським військовим проводити кібератаки, безпілотні повітряні удари та придбати близько 88 винищувачів і 15 бойових кораблів. Це повідомлення було оголошено після драматичної промови міністра закордонних справ Христини Фріленд про поступки США на міжнародній арені та необхідність Канади «прагнути до лідерства». Президент Трамп офіційно не підтвердив свою прихильність до статті 5 на саміті НАТО в Брюсселі, тому серед союзників НАТО зростає стурбованість щодо ролі, яку США відіграють в Альянсі під час президентського строку Д. Трампа [8].

Збільшення витрат на оборону не буде миттєвим, однак дає чітке розуміння союзникам про те, що Канада готова робити більше і налаштована на європейську оборону навіть у тому випадку, якщо США вирішать відмовитися. Після того, як нова адміністрація США примусила союзників досягти рівня витрат на військові потреби в розмірі 2% від ВВП, прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо відстояв важливість ролі Канади в Альянсі, підкресливши військовий внесок країни в місії НАТО [21].

Збройні сили Канади в дійсності є основними учасниками операцій і навчань НАТО з часу заснування Альянсу. Починаючи з 2014 року, Канада підтримує заходи НАТО щодо запобігання та стримування в Центральній і Східній Європі, надаючи співробітників для операції «REASSURANCE». У межах цієї операції Збройні сили Канади очолювали бойову групу Розширеної передової присутності в Латвії. Бойовий підрозділ, очолюваний канадським лейтенант-полковником Уейдом Ратлендом, складався із військовослужбовців з Албанії, Канади, Італії, Польщі, Словенії та Іспанії. Канада надавала понад 455 співробітників разом із штаб-квартирою, механізовану

піхотну роту, бойову службу підтримки, транспортні засоби та обладнання, розташовані в таборі Адажі (на сході від Риги) [19].

Канадські військові також розмістили війська в Польщі, а ще вони відповідають за операцію «UNIFIER», багатонаціональну спільну робочу групу в Україні, до складу якої входять представники Канади, Сполучених Штатів і Великої Британії. Від кінця 2017 року в країні розташовано близько 200 членів Збройних сил Канади, і вони залишатимуться там до березня 2019 року, для посилення безпеки в регіоні завдяки нарощуванню потенціалу та підготовки Збройних Сил України. Операцію очолює канадський підполковник Крістофер Рівз, який, станом на вересень 2018 року, підготував 5500 українських солдат [9].

Активи, задіяні в межах операцій «REASSURANCE» та «UNIFIER», чітко підкреслюють міцну прихильність Канадського уряду до НАТО та його рішучість робити те, що необхідно для захисту європейських союзників від потенційної російської агресії, гарантування безпеки та забезпечення стабільності в євроатлантичному регіоні.

З цією метою Канада також нещодавно взяла участь у навчанні «FORMIDABLE SHIELD» – головного навчання НАТО з повітряно-протиракетної оборони, що проводилось у горах на Гебридських островах, що на заході від Шотландії. У навчаннях, які проходили від 24 вересня до 18 жовтня 2017 року, були задіяні 14 кораблів, 10 літаків і близько 3300 співробітників з Канади, Франції, Німеччини, Італії, Нідерландів, Іспанії, Великої Британії та США. Військові навчання були спрямовані на посилення співпраці між союзниками НАТО в умовах потенційних ракетних загроз і відповідали рішенням НАТО 2010 року щодо посилення здатності захисту європейських союзників від загроз балістичних ракет [9].

Хоча деякі аналітики й установи схоже сумніваються в реальних шансах на успіх Збройних сил Канади у випадку повномасштабної атаки Росії в Центральній і Східній Європі,

присутність НАТО та, зокрема, Канади знаходять підтримку в місцевого населення й уряду. За даними опитування 2016 року, яке було замовлено Міністерством оборони Латвії, понад 40% жителів схвалюють присутність батальйону. Тому, активізувавши зусилля, Канада приносить колосальні зміни для європейських союзників тоді, коли довготривалі зобов'язання Америки щодо НАТО та європейської безпеки здаються невизначеними [8].

Команда оборони є основою Канадських збройних сил, тому переорієнтовуються зусилля на забезпечення того, щоб уся команда оборони отримала необхідну допомогу, послуги та підтримку, що стане головним для залучення і збереження людей, які потрібні для того, щоб Канада була сильною, безпечною та активною у світі. Інвестування в команду оборони є найважливішим завданням, яке слід виконати [12].

Команда оборони складається з членів канадських збройних сил і цивільних осіб оборони Департаменту національної оборони. Ця інтегрована, цивільно-військова команда працює для досягнення цілей оборони. Канадські збройні сили здійснюють операції як на власній території, так і за кордоном для захисту Канади та її інтересів, тоді як цивільні захисники виконують низку критично важливих функцій, включаючи розвідку, закупівлю та технічне обслуговування обладнання, політику, підтримку комунікацій, послуги з інфраструктури, фінансування, людські ресурси, інформаційні технології та наукові дослідження й розробки. Для досягнення високих амбіцій, викладених у цій політиці, Канадські збройні сили збільшать свої ряди на 3500 регулярних сил (до 71 500 загалом) та 1500 членів резервних сил (загалом до 30 000), а Департамент національної оборони буде наймати додаткових 110 військових цивільних осіб для підтримки військових операцій у таких сферах, як розвідка та закупівлі [18].

Деякі нові ініціативи щодо підтримки власного персоналу в цій політиці, такі, як ініціативи щодо психічного

здоров'я та пропаганда культури здорової та поважної поведінки на робочому місці, застосовуються до всієї команди, а такі інші, як фундаментальна трансформація підтримки перехідного періоду, є унікальними для канадських військових.

Військова професія в Канаді складається з військовослужбовців, які займаються захистом Канади та її інтересів на чолі з урядом Канади. Члени військ Канади поділяють низку основних цінностей і переконань, записаних у військовому кодексі, який направляє їх при виконанні своїх обов'язків і створює особливі стосунки довіри, які будуть підтримуватись з канадським суспільством. Вони володіють систематичними та спеціалізованими військовими знаннями й навичками, набутими за допомогою освіти, підготовки та досвіду, і застосовує цей досвід грамотно й об'єктивно під час виконання своїх місій [19].

Військова служба також є складним завданням. Під час операцій можливість отримання серйозних фізичних і психічних травм є дуже високою. Тривалі відрядження можуть погано вплинути на сім'ю та стосунки в ній. Канадські збройні сили повинні підтримувати військових, коли вони зіштовхуються з цими проблемами.

Захист цивільних громадян має певні вимоги, на відміну від багатьох інших служб державної служби, і оборона прагне відповідно задовольнити ці потреби. Робота в Департаменті національної оборони передбачає ухвалення важливих рішень, які можуть вплинути на життя інших людей.

Операційний успіх Канадських збройних сил починається з надійної системи рекрутингу, яка залучає і приваблює найкращих і найяскравіших, повідомляючи про унікальні можливості та переваги військової служби, а також ефективно вибирає та зараховує нових військовослужбовців. Поточна система занадто повільна, щоб конкурувати на висококонкурентному ринку праці Канади, і неефективно повідомляє про переваги працевлаштування, що надаються

військовою службою. Канадські збройні сили пропонують понад 100 варіантів кар'єри, багато з яких є унікальними для військових і забезпечують незрівнянний професійний та особистий розвиток [19].

Система військового персоналу повинна бути гнучкішою та відповідальною, підтримувати кваліфікованих працівників у широкому колі завдань, дотримуючись вимог необхідних професій, які зіштовхуються з дефіцитом, передусім ті, які зосереджені на піклуванні про працівників: медичні працівники, стоматологи, фармацевти та соціальні працівники. Канадські збройні сили також повинні залучати канадців зі здібностями й навичками, необхідними для успіху в таких високотехнологічних галузях, як космічна та кіберпростір тощо.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок з цього напрямку. Діяти розсудливо, ефективно використовуючи військовий потенціал, – це кінцева мета нового підходу Канади щодо оборони. Уряд Канади здійснює довгострокові інвестиції в Канадські збройні сили – найбільше зобов'язання щодо капіталовкладень і модернізації впродовж десятиліть. Канадські збройні сили будуть готові відновити тверду прихильність Канади NORAD і НАТО, діючи в кількох операціях одночасно, а також посилити допомогу в разі стихійних лих, пошуку та рятування, внесків у мирні операції та розбудову потенціалу.

Сильний, захищений оборонний потенціал забезпечує незмінну готовність уряду Канади захищати Канаду, співпрацювати зі США в спільному захисті Північної Америки та бути надійним і зацікавленим міжнародним учасником. Це нове бачення та підхід поліпшить рівень зайнятості, підтримки та забезпечення канадських збройних сил і принесе результати для всіх канадців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Armstrong Peter Sure, we could spend 4% of GDP on the military – with huge cuts or tax hikes.

- URL: https://www.cbc.ca/news/business/armstrong-military-spending-trump-1.4743967?fbclid=IwAR0Gu7vQdDnfibHWLNh8tdJA84_kcDVWjQy1xgq95I72kTMp4HOQdnucbvA (Last accessed: July 13, 2018)
2. Boutilier Maj Blaise The continued importance of NORAD to Canada's security 2017–2018. URL: <https://www.cfc.forces.gc.ca/259/290/402/305/boutilier.pdf> (Last accessed: July 22, 2018)
3. Brewster Murray «No plans to double our defence budget», Trudeau says. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau-latvia-visit-nato-1.4740098> (Last accessed: July 10, 2018)
4. Canada. Department of National Defence. The permanent joint board on defence – background. URL: <http://www.forces.gc.ca/en/news/article.page?doc=the-permanent-joint-board-ondefence/hnmx19nf> (Last accessed: 14 May 2018)
5. Canada First Defence Strategy 2008. URL: <http://www.forces.gc.ca/en/about/canada-first-defence-strategy.page> (Last accessed: July 14, 2018)
6. Defence Policy Review 2016. URL: <http://dgpaapp.forces.gc.ca/en/defence-policy-review/index.asp> (Last accessed: July 1, 2018)
7. Fergusson Ian F., Meyer Peter J. Canada-U.S. Relations. URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/96-397.pdf> (Last accessed: June 14, 2018)
8. Fergusson James Canadian defence and foreign affairs institute. Beneath the radar: change and transformation in the Canada-U.S. North American defence relationship. URL: https://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/cdfai/pages/41/attachments/original/1413661866/Beneath_the_Radar.pdf?1413661866 (Last accessed: 18 April 2018)
9. Hansen Ken What's happening to Canada's defence spending? Opinion: despite a policy overhaul, the 2018 budget has set out virtually no new spending for the fundamentals of Canada's military. That's a problem. URL: <https://www.macleans.ca/opinion/whats-happening-to->

canadas-defence-spending/ (Last accessed: Mar 6, 2018)

10. Kilford Christopher Canada's new defence policy: a huge step in the right direction. URL: <https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/2016/07/KilfordAnalysisFinal.pdf> (Last accessed: July 16, 2018)

11. MacDonald Adam The Canadian armed forces and the Arctic: maintaining a suitable and sustainable role. *Defence Policy Review*, 2016. May 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Analysis/MacDonald_Analysis_May_2016.pdf (Last accessed: July 14, 2018)

12. Macnamara Don National security and government responsibility: towards a comprehensive national security strategy. *Defence Policy Review*, 2016. May 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Analysis/Macnamara_Analysis_May_2016.pdf (Last accessed: July 14, 2018)

13. Moens Alexander Canada's defence policy renewal: broad capabilities in an allies and partners framework. *Defence Policy Review*, 2016. March 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Moens_Analysis_March_2016.pdf (Last accessed: March 4, 2018)

14. NATO public diplomacy division. «Defence expenditures of NATO countries (2010–2017)». URL: http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2017_06/20170629_170629-pr2017-111-en.pdf (Last accessed: July 29, 2018)

15. NORAD. Office of history. «A brief history of NORAD». URL: <http://www.norad.mil/About-NORAD/> (Last accessed: 12 April 2018)

16. NORAD and the evolution of North American defence. URL: <https://www.macdonaldlaurier.ca/norad-and-the-evolution-of-north-american-defence-andrea-charron-and-james-fergusson-for-inside-policy/> (Last accessed: May 24, 2017)

17. Shapiro Ariel NATO if necessary, but not necessarily NATO: critically evaluating Canada's membership in the North Atlantic Treaty Organization.

URL: https://www.cgai.ca/nato_if_necessary_but_not_necessarily_nato?fbclid=IwAR1rhQLRTkmxYPK0B6Z1TYDE7N_kjYUGk_JOBtZFOP-82Xdq2_qu2DYJws (Last accessed: October, 2017)

18. Strong, secure, engaged: Canada's defence policy, department of national defence, D2-386/2017E, June 2017. URL: http://cradpdf.drdc-rddc.gc.ca/PDFS/unc281/p805573_A1b.pdf (Last accessed: July 19, 2018)

19. Taylor B. Scenario characterisation for force development, defence research and development Canada, DRDC-RDDC-2017-L012, January 2017. URL: http://cradpdf.drdc-rddc.gc.ca/PDFS/unc281/p805573_A1b.pdf (Last accessed: July 19, 2018)

20. Trudeau insists Canada spending enough on defence, as Trump declares victory at NATO. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau-takes-questions-nato-july-1.4743477> (Last accessed: July 12, 2018)

21. Wright Teresa Trudeau, NATO leaders gearing up for debate with Trump over defence spending. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau-latvia-nato-visit-1.4731815> (Last accessed: July 4, 2018)

REFERENCES

1. Armstrong Peter Sure, we could spend 4% of GDP on the military – with huge cuts or tax hikes. URL: https://www.cbc.ca/news/business/armstrong-military-spending-trump-1.4743967?fbclid=IwAR0Gu7vQdDnfbHWLNh8tdJA84_kcDVWjQy1xgq95I72kTMp4HOQdnucbvA (Last accessed: July 13, 2018)

2. Boutilier Maj Blaise The continued importance of NORAD to Canada's security 2017–2018. URL: <https://www.cfc.forces.gc.ca/259/290/402/305/boutilier.pdf> (Last accessed: July 22, 2018)

3. Brewster Murray «No plans to double our defence budget», Trudeau says. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau->

latvia-visit-nato-1.4740098 (Last accessed: July 10, 2018)

4. Canada. Department of National Defence. The permanent joint board on defence – backgrounder. URL: <http://www.forces.gc.ca/en/news/article.page?doc=the-permanent-joint-board-ondefence/hnmx19nf> (Last accessed: 14 May 2018)

5. Canada First Defence Strategy 2008. URL: <http://www.forces.gc.ca/en/about/canada-first-defence-strategy.page> (Last accessed: July 14, 2018)

6. Defence Policy Review 2016. URL: <http://dgpaapp.forces.gc.ca/en/defence-policy-review/index.asp> (Last accessed: July 1, 2018)

7. Fergusson Ian F., Meyer Peter J. Canada-U.S. Relations. URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/96-397.pdf> (Last accessed: June 14, 2018)

8. Fergusson James Canadian defence and foreign affairs institute. Beneath the radar: change and transformation in the Canada-U.S. North American defence relationship. URL: https://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/cdfai/pages/41/attachments/original/1413661866/Beneath_the_Radar.pdf?1413661866 (Last accessed: 18 April 2018)

9. Hansen Ken What's happening to Canada's defence spending? Opinion: despite a policy overhaul, the 2018 budget has set out virtually no new spending for the fundamentals of Canada's military. That's a problem. URL: <https://www.macleans.ca/opinion/whats-happening-to-canadas-defence-spending/> (Last accessed: Mar 6, 2018)

10. Kilford Christopher Canada's new defence policy: a huge step in the right direction. URL: <https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/2016/07/KilfordAnalysisFinal.pdf> (Last accessed: July 16, 2018)

11. MacDonald Adam The Canadian armed forces and the Arctic: maintaining a suitable and sustainable role. *Defence Policy Review*, 2016. May 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Analysis/MacDonald_Analysis_May_2016.pdf (Last accessed: July 14, 2018)

12. Macnamara Don National security and government

responsibility: towards a comprehensive national security strategy. *Defence Policy Review*, 2016. May 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Analysis/Macnamara_Analysis_May_2016.pdf (Last accessed: July 14, 2018)

13. Moens Alexander Canada's defence policy renewal: broad capabilities in an allies and partners framework. *Defence Policy Review*, 2016. March 2016. URL: https://cdainstitute.ca/wp-content/uploads/Moens_Analysis_March_2016.pdf (Last accessed: March 4, 2018)

14. NATO public diplomacy division. «Defence expenditures of NATO countries (2010–2017)». URL: http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2017_06/20170629_170629-pr2017-111-en.pdf (Last accessed: July 29, 2018)

15. NORAD. Office of history. «A brief history of NORAD». URL: <http://www.norad.mil/About-NORAD/> (Last accessed: 12 April 2018)

16. NORAD and the evolution of North American defence. URL: <https://www.macdonaldlaurier.ca/norad-and-the-evolution-of-north-american-defence-andrea-charron-and-james-fergusson-for-inside-policy/> (Last accessed: May 24, 2017)

17. Shapiro Ariel NATO if necessary, but not necessarily NATO: critically evaluating Canada's membership in the North Atlantic Treaty Organization. URL: https://www.cgai.ca/nato_if_necessary_but_not_necessarily_nato?fbclid=IwAR1rhQLRTkmxYPK0B6Z1TYDE7N_kjYUGk_JOBtZFOp-82Xdq2_qu2DYJws (Last accessed: October, 2017)

18. Strong, secure, engaged: Canada's defence policy, department of national defence, D2-386/2017E, June 2017. URL: http://cradpdf.drdc-rddc.gc.ca/PDFS/unc281/p805573_A1b.pdf (Last accessed: July 19, 2018)

19. Taylor B. Scenario characterisation for force development, defence research and development Canada, DRDC-RDDC-2017-L012, January 2017. URL: <http://cradpdf.drdc->

rrdc.gc.ca/PDFS/unc281/p805573_A1b.pdf (Last accessed: July 19, 2018)

20. Trudeau insists Canada spending enough on defence, as Trump declares victory at NATO.

URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau-takes-questions-nato-july-1.4743477> (Last accessed: July 12, 2018)

21. Wright Teresa Trudeau, NATO leaders gearing up for debate with Trump over defence spending.

URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trudeau-latvia-nato-visit-1.4731815> (Last accessed: July 4, 2018)

Sudak I.I. Defense policy of Canada and ways of its modernization. *The article deals with the defense policy of Canada. The number of information threats is constantly increasing nowadays and cases of global terrorism are spreading far beyond the national boundaries. These trends undermine traditional security that was once determined by the borders of Canada. Nowadays implementation of Canada's defense policy as well as protection of its interests does not only require strong internal defense but also Canada's active involvement in deciding world security issues.*

Being aware of such dynamics, Canada's defense policy presents a new strategic vision of 'defense' as a notion: strength, security, and interest. The study analyzed Canada's "New Defense Policy" of 2017, based on a thorough analysis of the global security environment, as evidenced by the change in the balance of power, change in the nature of conflicts and rapid evolution of technology. Canada is making significant efforts to modernize its own armed forces, which will face new defense tasks.

A change in the strategic balance as well as US acceleration of the defense spending reduction causes the necessity in reviewing Canadian interests and ways to protect them. The given article mainly focuses on major bilateral defense agreements between Canada and the United States as they have a privileged position in NATO as its two non-European member-

states obtaining NATO support which is a cornerstone of transatlantic relations in the field of security and defense. Further perspectives for Canada as a key international actor, interested in peaceful conflicts solution, are determined in the text of the article.

Keywords: *Canada, USA, NATO, NORAD, defense policy of Canada, defense strategy, world security, strategic partnership.*

Судак И.И. Оборонная политика Канады и пути ее модернизации. *В статье рассмотрено политику Канады в сфере безопасности и обороны. Растущие информационные угрозы, глобальный терроризм выходят за рамки национальных границ. Эти тенденции подрывают традиционную безопасность, которая когда-то определялась границами Канады. Защита Канады и ее интересов в настоящее время не только требует прочной внутренней обороны, но также ее активного участия в решении вопросов мировой безопасности.*

Признавая эту динамику, оборонная политика Канады представляет новое стратегическое видение обороны: сила, безопасность, заинтересованность. В исследовании проанализировано «Новую оборонную политику» Канады 2017 года, основанную на тщательной оценке глобальной среды безопасности, о чем свидетельствует изменение баланса сил, изменение характера конфликтов и быстрая эволюция технологий. Канада прилагает существенные усилия в направлении модернизации собственных вооруженных сил, на которые будут возложены новые задачи оборонной политики.

Внимание сосредотачивается на основных двусторонних оборонных договоренностях и соглашениях Канады и США, которые имеют привилегированные отношения в НАТО как два неевропейские члены Альянса. Определены дальнейшие перспективы утверждения Канады как ключевого международного актора, заинтересованного в мирном разрешении конфликтов.

Ключевые слова: Канада, США, НАТО, NORAD, оборонная политика Канады, оборонная стратегия, мировая безопасность, стратегическое партнерство.